

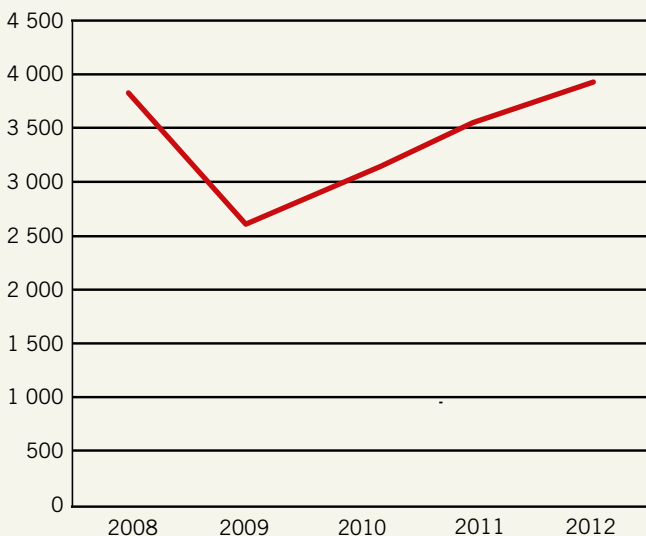
Ungdomar i arbete

Ungdomar 16–24 år löper större risk än äldre att råka ut för arbetsolyckor med sjukfrånvaro. Under 2012 anmäldes nästan 4 000 arbetsolyckor med sjukfrånvaro och 400 arbetssjukdomar bland ungdomar. De vanligaste orsakerna till olyckorna bland kvinnor är fallolyckor och bland män förlorad kontroll över handverktyg. Under perioden 2008–2012 dog 26 ungdomar på arbetet.

Ökat antal anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro
De anmälda arbetsolyckorna med sjukfrånvaro bland ungdomar har minskat kraftigt sedan början av 2000-talet med en rejäl minskning under lågkonjunkturåret 2009. Sedan dess har anmälningarna ökat under 2010, 2011 och 2012 och är nu fler än vad de var 2008.

Jämfört med 2011 har antalet anmälningar 2012 om arbetsolycka med sjukfrånvaro för ungdomar ökat med 14 procent, från 3 500 till 4 000. För samtliga åldrar var ökningen lägre, 5 procent, samma period.

Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland ungdomar 2008–2012. Antal

Källa: ISA

Högre risk bland ungdomar

Under 2012 anmälde 9 av 1 000 förvärvsarbetande ungdomar att de råkat ut för en arbetsolycka med sjukfrånvaro på jobbet. Motsvarande frekvens för alla åldrar var 6 av 1 000. Unga män har en högre frekvens än unga kvinnor, 10 mot 7.

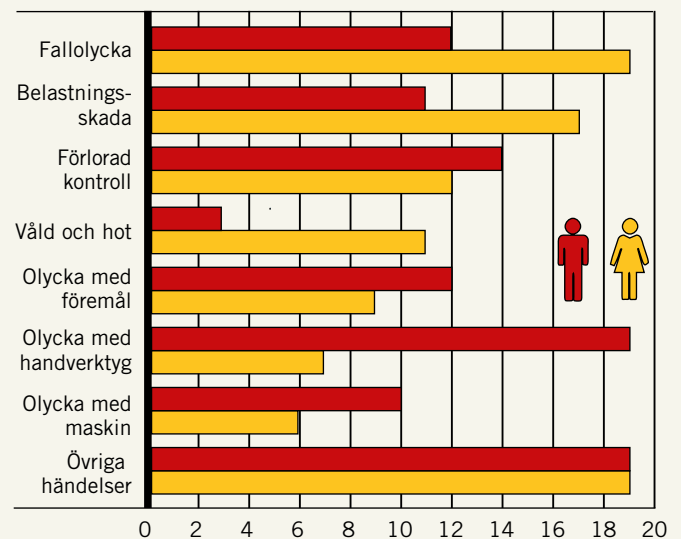
Samma år var cirka 460 000 ungdomar i arbete. De flesta unga män arbetar inom branscherna Parti- och detaljhandel, Byggverksamhet och Fastighetsbolag och uthyrningstjänster. De flesta unga kvinnor arbetar inom Parti- och detaljhandel och Omsorg och sociala tjänster. Jämfört med 2009 har antalet ungdomar som arbetar ökat med cirka 15 procent och är nu fler än vad de var 2008.

Fallolyckorna flest bland kvinnor och olyckor med handverktyg flest bland män

De vanligaste orsakerna till arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland unga kvinnor är fallolyckor, belastningsskada samt förlorad kontroll över transportutrustning (till exempel truckar, bilar).

För unga män är de främsta orsakerna till arbetsolyckor med sjukfrånvaro att man förlorar kontroll över handverktyg (som knivar och hammare), transportutrustning samt föremål (som byggmaterial och maskin- och fordonsdelar).

Anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland ungdomar 2008–2012 efter orsak. Procent

Källa: ISA

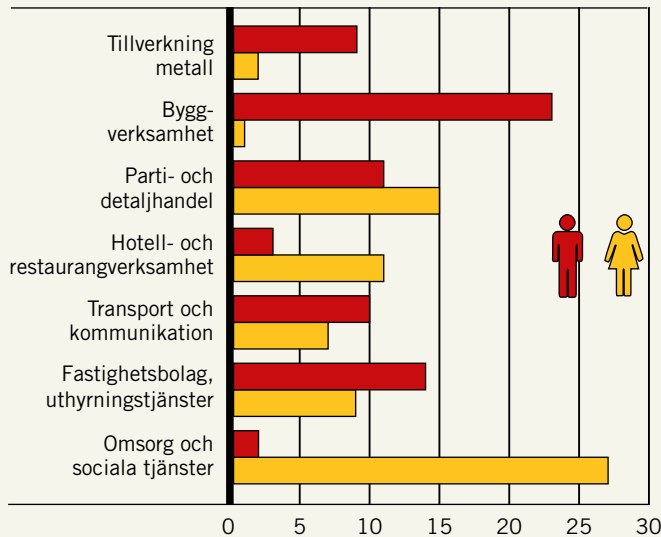
De vanligaste skadorna till följd av olyckorna var öppna sår och ytliga skador (38 %) främst handsador, samt stukningar och sträckningar (17 %).

Korta arbetsskadefakta Nr 5/2013

Flest olyckor inom byggbranschen och omsorgen

Flest anmälningar om arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland unga kvinnor under 2012 kom från Omsorg och sociala tjänster (27 %). Flest anmälningar bland unga män kom från Byggverksamhet (23 %).

Andel anmälda arbetsolyckor med sjukfrånvaro bland ungdomar 2012 efter bransch. Procent

Källa: AV/ISA

I förhållande till antal sysselsatta är det dock störst risk att råka ut för en arbetsolycka med sjukfrånvaro för unga män inom Avloppsrening, avfallshandling, återvinning (23 olyckor per 1 000 sysselsatta) och Trävaru- och möbeltillverkning (20 olyckor per 1 000 sysselsatta). För unga kvinnor är det störst risk att råka ut för en arbetsolycka med sjukfrånvaro inom Transportmedeltillverkning (16 olyckor per 1 000 sysselsatta).

Under 2012 har det bland kvinnorna gjorts flest anmälningar om arbetsolycka med sjukfrånvaro av hemvårdsbiträden och butikssäljare. Bland männen har det gjorts flest anmälningar om arbetsolycka med sjukfrånvaro av byggnadsträarbetare och lastbilschaufförer.

26 dödsolyckor mellan 2008 och 2012

Mellan 2008 och 2012 dog 26 ungdomar på jobbet. 23 av dem var män och 3 var kvinnor. Flest dödsolyckor har inträffat inom Byggbranschen där sex män omkommit. Den vanligaste orsaken till dödsfallen är olyckor med lastbilar.

Anmälda arbetssjukdomar

Under perioden 2008–2012 har det anmälts 1 800 arbetssjukdomar från ungdomar. 60 procent av dessa är från kvinnor. Från unga män dominerar anmälningar orsakade av belastningsfaktorer och kemiska eller biologiska orsaker. Från unga kvinnor dominerar belastningsfaktorer, sociala eller organisatoriska orsaker samt kemiska eller biologiska orsaker. Belastningsfaktorerna orsakas främst av tunga lyft, repetitivt arbete och olämpliga arbetsställningar. Kemiska eller biologiska faktorer domineras av hud- och luftvägsbesvär från inomhusklimat. Sociala eller organisatoriska faktorer domineras av problem i relationer med kollegor, överordnade och klienter.

De flesta anmälda arbetssjukdomarna från männen kommer från byggverksamhet, medan kvinnornas anmälningar främst kommer från omsorg och sociala tjänster. Störst risk, det vill säga anmälningar i förhållande till sysselsatta, är det för bägge könen inom transportmedeltillverkning.

Exempel på arbetsolycka med sjukfrånvaro och arbetssjukdom:

Skulle skära bort en plastklack på ett kabelstycke, för montering av KCR box på bil. Slant med mattkniven och skar mig djupt i vänstra tummen. Fick sedan sy 3 stygn.

Halkade på stengolvet i butiken där det var snöslask och grus. Vänster knä vek sig så att jag föll framåt, slog i huvudet i metallarmstöd sen ner i stengolvet. Varpå menisken i vänster knä gick sönder

Monotona rörelser. Packar reservdelar. Varierande vikter 0–20 kilo. Lyft förekommer hela tiden. Upplevt smärta som sedan ökat. Det värsta kom när boxar med beslag skulle flyttas om. Mycket tunga lyft. Med överrörlighet blir detta värre

Huvudvärk och tungt att andas vid fler än ett tillfälle. Ofta hemma pga feberliknande sjukdom. Dålig luft – vad vet vi ej. Man känner av luftförändringen redan i trappuppgången.

Vi får ofta skäll av anhörig för olika saker. Den anhöriga brusar lätt upp och blir förbannad. Man blir mycket ledsen och känner sig inte trygg på sitt arbete. Hotat. Ex. – Ni vet inte vad jag kan.....

Källa: AV/ISA